

การประชาสัมพันธ์หยุดเผาในพื้นที่การเกษตร

การเผาในพื้นที่การเกษตรจะมีความผิดและเสียสิทธิอย่างไรบ้าง?

➤ เผาจนเป็นอันตรายต่อผู้อื่นและทรัพย์สินของผู้อื่น

มาตรา 220

- ผู้ใดกระทำให้เกิดเพลิงไหม้แก่วัตถุใดๆ แม้เป็นของตนเอง จนน่าจะเป็นอันตรายแก่บุคคลอื่นหรือทรัพย์สินของผู้อื่น ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน 7 ปี และปรับไม่เกิน 140,000 บาท (ประมวลกฎหมายอาญา พ.ศ.2499 และที่แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. 2560)

➤ เผาทำให้เกิดเหตุรำคาญ

มาตรา 25

- เหตุรำคาญ คือ การกระทำใดๆ อันเป็นเหตุให้เกิดกลิ่น แสง รังสี เสียง ความร้อน สิ่งมีพิษ ความสั่นสะเทือน ฝุ่น ละออง เขม่า เถ้า หรือกรณีอื่นใด จนเป็นเหตุให้เสื่อมหรืออาจเป็นอันตรายต่อสุขภาพ

มาตรา 74 (สั่งห้ามแล้วยังเผาต่อ)

- ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของเจ้าพนักงานท้องถิ่น ตามมาตรา 21 มาตรา 22 มาตรา 27 วรรคหนึ่ง หรือ มาตรา 28 วรรคหนึ่งหรือวรรคสาม หรือฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามประกาศที่ออกตามมาตรา 28/1 วรรคสอง โดยไม่มีเหตุหรือข้อแก้ตัวอันสมควร หรือขัดขวางการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงานท้องถิ่น ตามมาตรา 23 มาตรา 27 วรรคสอง หรือมาตรา 28 วรรคสอง ต้องระวางโทษ จำคุกไม่เกิน 3 เดือน หรือปรับไม่เกิน 25,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

(พ.ร.บ.การสาธารณสุข พ.ศ. 2535 และที่แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ.2560)

➤ อาจกระทบต่อสิทธิที่จะได้รับจากภาครัฐ

- การเผาในพื้นที่การเกษตรอาจกระทบต่อสิทธิที่จะได้รับความช่วยเหลือจากโครงการของภาครัฐ ประจำปี 2567 และอาจถูกระงับการนำข้อมูลทะเบียนเกษตรกร ไปใช้รับความช่วยเหลือและบริการจากโครงการหรือมาตรการของภาครัฐ

ผลกระทบจากการเผาวัสดุทางการเกษตร

ผลกระทบต่อการทำงานเกษตร

- ผลกระทบต่อดิน

ทำให้ดินเสื่อมโทรม อินทรีย์วัตถุและธาตุอาหารในดินลดต่ำลง โครงสร้างดินอัดแน่น ไม่ร่วนซุย กักเก็บน้ำได้น้อยที่ว่างในดินลดลง รากพืชไม่สามารถเจริญเติบโตได้เต็มที่

- ผลกระทบต่อระบบนิเวศ

ทำลายระบบนิเวศ ทำลายแมลงศัตรูธรรมชาติและจุลินทรีย์ที่มีประโยชน์ในดิน ทำให้ต้องใช้สารเคมีในการป้องกันกำจัดมากขึ้น ต้นทุนในการผลิตเพิ่มขึ้น

- การเผาทำลายอินทรีย์วัตถุและธาตุอาหารในดิน

ทำให้สูญเสียธาตุอาหารที่เป็นประโยชน์ต่อพืช ทำลายธาตุอาหารหลัก (N-P-K) คิดเป็นมูลค่าเงินได้ประมาณ 366 บาท/ไร่

ไนโตรเจน (N) ปริมาณ 6.9 กก./ไร่ คิดเป็นมูลค่า 82 บาท/ไร่

ฟอสฟอรัส (P) ปริมาณ 0.8 กก./ไร่ คิดเป็นมูลค่า 16 บาท/ไร่

โพแทสเซียม (K) ปริมาณ 15.6 กก./ไร่ คิดเป็นมูลค่า 268 บาท/ไร่

ผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม

ฝุ่นละอองขนาดเล็กที่เกิดจากการเผาจะลอยตัวไปปนเปื้อนกับไอน้ำในบรรยากาศ ทำให้ไอน้ำไม่บริสุทธิ์ไม่สามารถรวมตัวและกลั่นลงมาเป็นฝนได้ ทำให้เกิดก๊าซเรือนกระจก ได้แก่ ก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ (CO_2) มีเทน (CH_4) และไนตรัสออกไซด์ (N_2O) ทำให้ธรรมชาติเสียสมดุล โลกร้อน ฝนไม่ตกต้องตามฤดูกาล เกิดภัยพิบัติทางธรรมชาติ

ผลกระทบต่อสุขภาพอนามัย

ฝุ่นละออง (Particulate Matters : PM)

1. ฝุ่นเป็นพิษเนื่องจากองค์ประกอบทางเคมีหรือลักษณะทางกายภาพ

2. ฝุ่นเข้าไปรบกวนระบบหายใจ

3. ผลกระทบต่อระบบทางเดินหายใจ เช่นอาการ ไอ จาม มีน้ำมูก จนถึงการอักเสบของไซนัส

และอาจเกิดโรคมะเร็งของระบบทางเดินหายใจ

ก๊าซคาร์บอนมอนอกไซด์ (CO)

หากรับเข้าสู่ร่างกายเป็นประจำจะทำให้เกิดอาการปวดศีรษะ คลื่นไส้ อาเจียน ตาพร่า ประสาทหลอน ร่างกายอ่อนแอ หัวใจเต้นถี่ เป็นลมหมดสติ ถ้ามีอาการมากๆ จะมีอาการชักกระตุก หัวใจเต้นอ่อนลง การหายใจช้าลงและเสียชีวิตได้

ก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ (CO₂)

หากหายใจเอาก๊าซนี้เข้าไปในปริมาณมากๆ จะรู้สึกเปรี้ยวที่ปาก เกิดการระคายเคืองที่จมูก และคอ และยังเป็นก๊าซหนึ่งที่เป็นสาเหตุของปรากฏการณ์เรือนกระจก

ไนโตรเจนไดออกไซด์ (NO₂)

ทำให้เกิดการระคายเคืองอย่างรุนแรงต่อระบบทางเดินหายใจ ตา จมูก เยื่อเมือกและผิวหนังที่สัมผัส ถ้าได้รับความเข้มข้นสูง จะทำให้ระคายเคืองที่ปอดอย่างรุนแรง

9 ทางเลือก ในการจัดการเศษวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตร

1. โกลบทดแทนการเผา

การโกลบเป็นการเพิ่มปุ๋ยให้ดิน ลดการใช้ปุ๋ยเคมีได้ถึง 261 บาท/ไร่

2. ผลิตปุ๋ยหมัก

ทำปุ๋ยอินทรีย์จากเศษวัสดุ ทดแทนปุ๋ยเคมี ลดต้นทุนการใช้ปุ๋ย 6 บาท/กก.

3. เลี้ยงสัตว์

นำมาทำอาหารหมัก เช่น ฟางข้าวหมัก ลดต้นทุนอาหารสัตว์ 3.83 บาท/กก.

4. วัสดุเพาะปลูก

นำฟางมาทำวัสดุเพาะปลูก ลดต้นทุน 3-10 บาท/กก.

5. พลังงานทดแทน

ผลิตเป็นเชื้อเพลิงอัดแท่งหรืออัดก้อน ขายได้ 20 บาท/กก.

6. เพาะเห็ด

สร้างอาหาร สร้างรายได้ ขายได้ 110 บาท/กก.

7. ผลิตฟางอัดฟ่อน

อัดฟางเป็นก้อน ขายได้ 30 บาท/ก้อน หรือ 750 บาท/ไร่

8. ส่งโรงไฟฟ้าชีวมวล

ส่งจำหน่ายที่โรงไฟฟ้าชีวมวล ขายได้ 600 - 1700 บาท/ตัน

9. แปรรูปเพิ่มมูลค่า

แปรรูปเป็นสินค้าอื่น เช่น กระจาดต้นไม้ กระจาดฟางข้าว เป็นต้น

รายชื่อผู้ประกอบการรับจ้างอัดฟางก้อน จังหวัดอ่างทอง

ลำดับ	ชื่อ-สกุล / ชื่อสถานประกอบการ	ตำบล	อำเภอ	โทร
1	นายจตุรงค์ มีมั่งคั่ง แปลงใหญ่ข้าวตำบลศาลาแดง	คลองวัว	เมืองอ่างทอง	064-9839442
2	นายณรงค์ เกษางาม	จำปาหล่อ	เมืองอ่างทอง	087-1172217
3	นายกิตติคุณ เจริญกิจ	ป่าจี่	เมืองอ่างทอง	088-8900668
4	นายสมนึก ดวงประทีป วิสาหกิจชุมชนกลุ่มเกษตรกรเพื่อสุขภาพ	ชัยฤทธิ์	ไชโย	087-012-9023
5	นายองอาจ สุวรรณผ่อง แปลงใหญ่ข้าวตำบลเทวราช	เทวราช	ไชโย	081-291-8365
6	นางสาวกนกงาม จำนงค์เวช	เทวราช	ไชโย	092-953-1299
7	นางอมรรัตน์ แพทย์หลักฟ้า กลุ่มศูนย์ข้าวชุมชนตำบลหลักฟ้า	หลักฟ้า	ไชโย	085-3947757
8	นายสมนึก ชำหับทิม	ศรีณรงค์	ไชโย	080-2148702
9	นายยุวชน สุขนิมิต	บางระกำ	โพธิ์ทอง	086-1251677
10	นายหนึ่ง รักขยัน	รามะสัก	โพธิ์ทอง	089-0632994
11	นางทองลั่น ทอมชื่น	บ้านพราน	แสวงหา	083-1096712 , 091-5482153
12	นายสาโรจน์ สุขมนต์	แสวงหา	แสวงหา	086-1333864
13	นายสมพงษ์ งามประดิษฐ์	ยี่ล้น	วิเศษชัยชาญ	081-7952217
14	นางสาวสุภาภรณ์ แก้วมณี	โพธิ์ม่วงพันธ์	สามโก้	087-8197340
15	นายนฤพล เอกอ้วน	โพธิ์ม่วงพันธ์	สามโก้	062-3872915
16	นายอัศวิน แก้วมณี	โพธิ์ม่วงพันธ์	สามโก้	087-1532108
17	นางชุติมา พวงบุปผา	อบทม	สามโก้	082-1510948

หมายเหตุ : - อำเภอป่าโมก ไม่มีผู้ประกอบการที่อัดฟางก้อน เกษตรกรใช้บริการจากผู้ประกอบการอำเภอข้างเคียง

- รถอัดฟาง 1 คัน สามารถอัดฟางได้ประมาณ 30 - 40 ไร่ต่อวัน (ขึ้นอยู่กับพื้นที่และจำนวนเศษฟาง)

- มีการดำเนินการรับจ้างอัดฟาง 2 ลักษณะ ดังนี้

1 ซื่อฟางในนาของเกษตรกร

1.1 เหมาะตามพื้นที่ ไร่ละ 60 - 100 บาท

1.2 ซื่อตามจำนวนฟางที่อัดก้อนได้ ก้อนละ 4 บาท

2 เกษตรกรจ้างไปอัดฟางในพื้นที่ คิดค่าบริการก้อนละ 15 - 16 บาท (รวมค่าขนส่ง)

(ราคาอาจเปลี่ยนแปลงตามการตกลง)

ข้อมูลโดย กลุ่มอารักขาพืช สำนักงานเกษตรจังหวัดอ่างทอง

26 เมษายน 2567